



REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 33. IZREDNA SEJA

(16. november 2010)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAWNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOV IN DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOK.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOK IZREŠILO IN SODNO.
PO MAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZREŠILNO IN SODNO.
PRAWICA SLOVENSKEGA RARODA DO SAMODILOČBE.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOV IN DRŽAVLJANOK IZREŠILO IN SODNO.

MANDAT
V
IZREDNA
SEJA
33

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejhinih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejhinih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govornih besed v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejhini zapisi Državnega zbora. Sejhini zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejhini zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejhini zapisi Državnega zbora. 33. izredna seja (16. november 2010)

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2012

www.dz-rs.si



DNEVNI RED 33. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O MALEM DELU (ZMD), EPA 1133-V



VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	5
1. točka dnevnega reda: PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O MALEM DELU (ZMD), EPA 1133-V.....	5
DRAGO ŽURA.....	5
DRAGO ŽURA.....	5
DRAGO ŽURA.....	5
DRAGO ŽURA.....	6
DRAGO ŽURA.....	7
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	7
DR. IVAN SVETLIK	7
DR. PAVEL GANTAR.....	8
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	8
FRANC PUKŠIČ.....	9
FRANC JURŠA	9
MIRAN GYÖREK.....	10
MIRAN GYÖREK.....	11
LJUBO GERMIČ	11
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	12
DEJAN LEVANIČ	13
JOŽE TANKO.....	14
JOŽE TANKO.....	14
JOŽE TANKO.....	15
JOŽE TANKO.....	15
JOŽE TANKO.....	15
ALENKA JERAJ	15
MATEVŽ FRANGEŽ.....	16
DR. LUKA JURI.....	16
VITO ROŽEJ	17
FRANC PUKŠIČ.....	17
IVAN GRILL	18
MIRAN GYÖREK.....	18
MARIJAN POJBIČ	18



Državni zbor V. mandat

33. izredna seja 16. november 2010

Predsedujoči: dr. Pavel Ganatarpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 16. novembra 2010 ob 10. uri.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 33. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena ter drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: dr. Vinko Gorenak, mag. Branko Grims in Jakob Presečnik.

Na sejo sem vabil predstavnike Državnega sveta ter predstavnike Vlade.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 33. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 12. 11. 2010. Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določite dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na glasovanje. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti nihče.

(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 33. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O MALEM DELU.**

Državni svet je na 24. izredni seji 2. 11. zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča o Zakonu o malem delu.

Za obrazložitev zahteve Državnega sveta dajem besedo predstavniku Državnega sveta Dragu Žuri.
Prosim, gospod Žura.

DRAGO ŽURA: Hvala lepa za besedo. Spoštovane, spoštovani!

Lepo se bere, kar je zapisano v ciljih in namenih, ki naj bi jih dosegel Zakon o malem delu. Ali pa poslušati ministra, ki vam bo o tem spregovoril za menoj.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Samo trenutek, mikrofona ne dela, čeprav je vklopljen. Bomo še enkrat poskušali.
Prosim.

DRAGO ŽURA: Hvala lepa za besedo. Spoštovane, spoštovani!

Lepo se bere, kar je zapisano v ciljih in namenih...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir v dvorani! Pozornost, to je razlog, da ne slišite predstavnika Državnega sveta, prosim za mir.
Prosim nadaljujte.

DRAGO ŽURA: Hvala lepa.

Še enkrat. Lepo se bere, kar je zapisano v ciljih in namenih, ki naj bi jih dosegel Zakon o malem delu. Ali pa o tem poslušati ministra, ki vam bo o tem spregovoril za menoj. Eno je pisanje in govorenje kot teorija, povsem nekaj drugega pa je, kaj naj bi zakon prinesel v praksi. Žal sem omejen na 5 minut, tako da moram takoj na začetku povedati, da bom uspel povedati le mali del tistega, ki bi moral biti tu povedan.

Zakon dejansko ureja tako imenovano študentsko delo, tako da moram na začetku še posebej poudariti, da s študentskim delom so problemi in da jih je



treba reševati, ampak treba je reševati probleme, ne pa vse druge stvari. Na problematiko študentskega dela moramo gledati skozi prizmo tistih, ki morajo delati pošteno, da lahko delajo, ne pa skozi prizmo tistih, ki inštrument zlorablajo ali skozi prizmo, čemur smo bili priča v zadnjem času, urejanja problemov študentskih servisov in urejanja problemov študentskih organizacij. V tem pogledu ta zakon daje povsem napačne, tako vsebinske kot časovne rešitve, tako za študente kot tudi za brezposelne. Zakon v isto vrečo zmeša dijake, študente, brezposelne in upokoјence.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Gospod Žura, dajte mikrofone malo skupaj, jaz sem vam jih dvignil. Mogoče bo sedaj bolje. Hvala.

Prosim, če nadaljujete. Nadaljujte, gospod Žura.

DRAGO ŽURA: Hvala lepa.

Ne bi več ponavljal vse od začetka, upam pa, da bo neka rdeča nit tistega, kar sem želel povedati. Kot je že rečeno, zakon v isto vrečo meče tako dijake, študente, kot tudi brezposelne in upokoјence – 4 povsem neprimerljive skupine, kjer ima vsaka svoje specifične probleme. Z vidika trga dela bo Zakon o malem delu zagotovo imel nepopravljive posledice. Povečal bo obseg negotovih oblik dela, mladi si bodo bistveno težje našli redno zaposlitev, ki naj bi jim zagotavljala ekonomsko in socialno varnost, ker bodo enostavno še naprej ostali mali delavci. Obseg rednih zaposlitev, tukaj imam v mislih zaposlitve, ki so sklenjene na podlagi pogodb zaposlitev, se bo zagotovo zmanjšal. Zakon bo zagotovo vplival tudi na ceno dela in s tem tudi na zmanjševanje pravic zaposlenih, katerih pravice urejajo kolektivne pogodbe. Ker bodo stroški dela zaposlenih na malih delih za delodajalce veliko nižji, kar priznava tudi predlagatelj zakona, bodo v prihodnje delodajalci povečevali zaposlovanje na malih delih in tudi ukinjali delovna mesta na način, da bodo verižili več malih del namesto enega rednega delovnega razmerja. Malim delavcem za razliko, tukaj poudarjam od rednega delovnega razmerja, ne pa v primerjavi s študentskim delom, kar nekateri poskušajo izkrivljati v zadnjem času, malo delo ne prinaša denarnega nadomestila v času bolezni, povrnjenih stroškov prevoza, plačane malice,

plačanega dopusta, odpovednega roka, dodatka na delovno dobo, odpravnine, denarnega nadomestila v času nege otroka, denarnega nadomestila za starševstvo ob rojstvu otroka, prav tako ne prinaša poštene pokojnine, pravice do 30-minutnega odmora in ne nazadnje pravice do stavke.

Praktične posledice zakona bodo, da bodo upokoјenci sicer dobili institut, ki je O. K., a si velika večina po drugi strani želi, da ji ga nikoli ne bo treba uporabljati. Brezposelni bodo ostali trajni mali delavci in reveži, dijaki in študentje pa bodo ostali brez možnosti občasnih in začasnih del, kot jih poznamo danes in predstavljajo za tretjino populacije tisti nujni in edini socialni kolektiv, ki jim dejansko omogoča študij. Tukaj lahko govorimo o elitizaciji visokega šolstva predvsem na račun podeželja.

Na kratko bi še omenil, kaj se je dogajalo s populacijo dijakov in študentov v zadnjem desetletju. Močno se je zmanjšal delež tistih, ki bivajo v študentskem domu. Vsak 8 študent danes lahko živi v študentskem domu. Še bolj se je zmanjšal delež tistih, ki prejemajo štipendijo. Če je pred 10 leti še vsak 3. študent prejemal štipendijo, danes prejema štipendijo vsak 4. študent. Poseglo se je tudi na področja subvencioniranja prevozov, zdravstvenega zavarovanja, dohodnine, zdaj pa smo priče ukinitja možnosti dela in napovedujejo se tudi že šolnine.

Na kratko sem omenil že na začetku, lahko pa še enkrat ponovim, da se v Državnem svetu zavedamo, da so nepravilnosti in anomalije na področju študentskega dela, a ukrep ne more biti ukinitvev in ta zakon dejansko za študente in dijake pomeni ukinitvev. Mnenje je, da je zaradi kompleksnosti položaja populacije potreben celovit pristop, ne pa parcialen, kar pomeni ta zakon. Najprej je treba realizirati ukrepe na področju štipendiranja in bivanja, ob tem realizirati ukrepe v smislu obsega na področju študentskih in dijaških del ter v smislu nadzora in enotne evidence vpisa. S tem bo odpravljena velika večina problemov in šele po opravljeni evalvaciji teh ukrepov, se naj poseže z ukrepi, kot je ta zakon na področje študentskega in dijaškega dela. Da pa bomo to lahko storili, je prvi korak danes tu pred nami. Najprej je treba zavrniti Zakon o malem delu, kot ga poznamo. V naslednjem koraku je naše mnenje, da je treba...



PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Gospod Žura, prosim, da zaključite.

DRAGO ŽURA: ...izključiti kategorijo brezposelnih in potem na tej predpostavki v socialnem dialogu z mladimi poiskati najboljše rešitve za problematiko, ki naj bi jo obravnaval Zakon o malem delu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Zahtevo je obravnaval tudi Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Andreji Črnak Meglič.

Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ:
Spoštovani gospod predsednik, gospod minister in državna sekretarka, kolegice in kolegi, lepo dobro jutro!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je obravnaval zahtevo Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o malem delu, ki ga je Državni zbor sprejel na 21. seji, 26. 10. 2010.

Predstavnik Državnega sveta je v uvodni obrazložitvi podrobneje predstavil razloge za zahtevo po ponovnem odločanju o zakonu. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki se v zvezi z zahtevo glede na svoje pristojnosti ne opredeljuje do utemeljitev Državnega sveta, ki se nanašajo na vprašanje vsebinske narave. Ker se Državni svet v svoji zahtevi do le-teh ni opredelil, ampak se je opredelil le do vsebinskih vprašanj, Zakonodajno-pravna služba ni mogla opredeliti njihove zahteve.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Vlade, kjer so bili predstavljeni posamezni razlogi, zaradi katerih Vlada zavrača navedbe Državnega sveta za zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o malem delu in pri tem je zavrnil vse navedbe. Vlada meni, da razlogi v obrazložitvi zahteve Državnega sveta za ponovno odločanje o zakonu niso utemeljeni.

V dolgi in polemični razpravi so člani odbora opozorili na številne pomanjkljivosti, ki jih prinaša sprejeti zakon, predvsem pa na pomanjkanje dialoga s posameznimi skupinami, problem brezposelnih, ki po mnenju večine naj ne bi

spadali v skupino upravičencev za malo delo, posebno ureditev študentskega dela v okviru samostojnega zakona, zmanjšanje oziroma omejitev števila ur glede na opravljanje malega dela, možnost zlorabe pri opravljanju malega dela, usmeritve, da bi bilo treba razmišljati o tem, da se omogoči redno delo, in to za nedoločen čas. Večina članov pa je poudarilo, da Zakon o malem delu prinaša sistemsko ureditev malega dela, ki omogoča boljšo preglednost in transparentnost dela ter uvaja dodatne pravice, ki jih pridobijo predvsem študenti s sprejetjem tega zakona. Posebej so še opozorili na smisel, da je treba študente čim bolj stimulirati k dokončanju študija, saj je povprečna študijska doba posameznega študenta v Sloveniji ena najdaljših dob v Evropi. Cilj študentov naj bi bil študij, ne pa začasno oziroma občasno delo, k čemur naj pripomorejo druga zakonodaja in ukrepi.

Po opravljeni razpravi je odbor glasoval s 7 glasovi za in 5 glasovi proti o naslednjem mnenju: Zakon o malem delu je ustrezen. Odbor predlaganega mnenja ni sprejel z zahtevano večino. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, ki je predlagateljica zakona. Besedo ima dr. Ivan Svetlik, minister za delo, družino in socialne zadeve.

Prosim.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani gosti!

V svoji karieri sem bil malokdaj priča odločanju o interesno tako jasni dilemi, kot je malo delo. Če boste podprli Zakon o malem delu, boste omogočili več 100 tisoč državljanom Slovenije, ki že imajo zagotovljeno socialno varnost, kot so dijaki, študenti, brezposelni ali upokojeanci, da si to socialno varnost z malim delom okrepijo. Da pridejo do dodatnega dohodka, vzpostavijo ali ohranijo stik s svetom dela, se vključijo ali ohranijo vključitev v pokojninsko zavarovanje in utrdijo svoje dostojanstvo. Omogočili boste tudi, da bo več dela kot zdaj opravljenega v legalnih okvirih tudi v obliki delovnega razmerja, da bodo od tega dela plačani prispevki in da se bodo podjetja lažja prilagajala kratkoročnim nihanjem na trgu.



Če Zakona o malem delu ne boste podprli, boste odrekli navedene možnosti vsem tem skupinam, predvsem pa upokojencem in brezposelnim. Ohranili boste študentsko delo takšno, kot je, to pa je najbolj negotova oblika dela brez sleherne socialne pravice iz tega dela samega na tej podlagi. Preprečili boste, da bi delodajalci del študentskega dela morali ponuditi v obliki delovnega razmerja in tako zaposliti več mladih, ki zdaj delajo preko napotnic. Onemogočili boste, da bi več sredstev iz koncesijske dajatve steklo v sklade za štipendije in študentske domove, namesto v dobičke posrednikov študentskega dela, ki nalagajo te dobičke v bifeje, hotele, jahte in drage avtomobile. Ena od poti za omejevanje sive ekonomije bo ostala tako neizkoriščena. Ni edina, je pa ena od poti.

Dilema je jasna ali koristi 100 tisoč državljanov, dijakov, študentov, brezposelnih in upokojencev ali koristi nekaj desetih posameznikov, ki se neposredno ali posredno okoriščajo na račun dela študentov danes. Problem ni malo delo oziroma Zakon o malem delu, temveč 15 milijonov evrov, ki ne bodo več omogočali zasebnih dobičkov posrednikov in drugih 15 milijonov, ki jih bodo morali upravičenci porabiti bolj pregledno, kot jih zdaj študentske organizacije, to so dileme. Hvala lepa.

PREDSEEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavila Cvetka Zalokar Oražem.

Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Spoštovani gospod predsednik, spoštovani minister in sodelavci, kolegi in kolegice!

Zahteva Državnega sveta po ponovnem odločanju o Zakonu o malem delu temelji na predpostavki, da bo le-ta imel nepopravljive posledice na trgu dela. Člani so prepričani, da bo sprejem zakona povzročil povečanje negotovih oblik dela, pri čemer naj bi se mladi težje redno zaposlovali in si s tem zagotovili ekonomsko in socialno varnost. Malo delo tudi naj ne bi bila alternativa za brezposelne in tiste, ki po šolanju iščejo svojo prvo zaposlitev, kar jim v nadaljnji fazi onemogoča strokovno rast. V Poslanski

skupini Zares omenjenim argumentom ne moremo pritrditi, saj je večina v Poslanski skupini prepričana, da je trg dela tisti, ki omogoča tudi obseg rednega zaposlovanja. Če gre za zlorabo delodajalcev, ki jim država v določeni meri omogoča večjo fleksibilnost zaposlovanja, so nadzorne institucije tiste, ki bodo morale bolj kot doslej pospešeno ugotavljati in skladno s svojimi pooblastili sankcionirati prekrškarje.

V Poslanski skupini se zavedamo, da se je sama vsebina zakona v proceduri v marsikateri točki oziroma določilu spreminjala in dopolnjevala. Izhodišče pa je bilo vsekakor poiskati rešitve, ki bodo dosledno sledile zastavljenim ciljem, to je enotni ureditvi različnih začasnih oblik dela. Tako se bodo upokojencem, brezposelnim, neaktivnim, kot tudi študentom, ki bodo opravljali priložnostna in občasna dela oziroma malo delo, omogočile primerljive pravice iz socialnih zavarovanj in s tem tudi ustrezna varnost na trgu dela. Zato smo poslanke in poslanci veliko časa namenili prerazporeditvi sredstev in dajatev, da se bodo namenili za projekte, namenjenim študentom in upokojencem. Ta bodo razdeljena glede na obseg malega dela po ciljih, skupinah in se bodo podeljevala na javnem razpisu, na katerem bodo lahko kandidirale vse organizacije združenja študentov, upokojencev in drugi izvajalci aktivnosti za navedeni ciljni skupini.

Da bi različna stališča zbližali, smo tekom razprave v Poslanski skupini oblikovali sestavo komisije, ki bo razdeljevala sredstva tako, da je v njej po naši oceni zastopano primerno število ljudi in predstavnikov vseh ciljnih skupin.

Prav tako v Zares smo prepričani, da so dane možnosti, da se ne bo okrnila dejavnost, recimo Radia Študent, Beletrine študentskim in drugim založbam ter subjektom, ki s tem denarjem skrbijo za kulturne zadeve. Glede na prispele pripombe posameznih predstavnikov gospodarskih subjektov smo ravnoma zaradi trga dela v zadnji obravnavi dodali tudi dopolnilo za delodajalce, ki zaposlujejo samo delavca oziroma nobenega zaposlenega. Na tak način smo ustrezneje določili število dovoljenih ur malega dela v koledarskem letu. Študentsko delo, moramo priznati vsi skupaj, je prineslo veliko pozitivnega v preteklosti. Je pozitivno in dobro. Tudi sama sem v preteklosti veliko delala preko študentskega servisa v svojih študentskih letih in si pridobila izkušnje. A



skozi leta, priznajmo, se je zadeva pokvarila. Prisotne so anomalije, kršitve, nepravilnosti, izigravanje, zaslužkarstvo. Zato je treba stvari urediti in Zakon o malem delu je v tem smislu in po mnenju večine članov naše poslanske skupine dobra in prava rešitev, ki gre v pravo smer. Zato danes, to moram povedati, v Poslanski skupini v večini ne bomo podprli veta, medtem ko imajo nekateri poslanci še naprej določene utemeljene razloge, da tega ne bodo storili.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Pukšič.

Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Lep pozdrav poslanke in poslanci, študentke in študentje, dijaki, minister z ekipo!

V tretji obravnavi poslanci Slovenske ljudske stranke, jaz že vidim vnaprej, ko bomo imeli tudi poslanke v naslednjem mandatu, nismo glasovali za Zakon o malem delu. Nesmiselno je podpirati takšen zakon, ki ga v tej državi nihče ne podpira, ki žal vnaša zmedo na trg dela, namesto da bi izboljšal razmere.

Spoštovani gospod minister, poslanci Slovenske ljudske stranke dajemo predlog, da takoj po današnjem glasovanju skupaj s študenti vzpostavite nov dialog ter v državnozborsko proceduro čim prej vložite tako imenovani študentski paket. O tem študentskem paketu v Slovenski ljudski stranki govorimo vseskozi, odkar je v proceduri Zakon o malem delu. Predlog zakona bo usklajen tako s študenti, ustrezno bo urejal celovito štipendijsko politiko in tudi študentsko delo.

Poslanci v Slovenski ljudski stranki smo že v stališču Poslanske skupine pri prvi obravnavi opozarjali, da je zakon treba spremljati, sprejemati, istočasno skupaj z ureditvijo štipendijske politike. Zato, da ne bo prihajalo do katastrofalnih posledic prav za mlade, predvsem za tiste študente in študentke iz podeželja, v glavnem zopet za tiste, katerih straši so brezposelni, ali so na socialni pomoči in največ naših študentk in študentov je tistih, ki prihajajo iz podeželja. Danes kriviti, da bodo poslanke in poslanci za nekaj odgovorni, če tega zakona ne sprejmejo, milo rečeno ni pravično. V prvi vrsti – minister – žal je sicer praksa že 2 leti

takšna, da se niti znotraj koalicije ne uskladite, kaj šele, da bi se usklajevali skupaj s tistimi, katerim je zakonodaja namenjena.

V Slovenski ljudski stranki pa enostavno znamo prisluhniti ljudem, jih poslušati in tudi slišati. To je pomembno. Za Vlado, ki opravlja, je pomembno, da bi vendarle znala poslušati in tudi kdaj slišati državljanke in državljane. Ljudje vseskozi opozarjajo, ne opozarjajo, tako rekoč vpijejo, da si želijo enostavno in preprosto delo. Delo jim dajte. Biti zaposlen z vsemi pravicami, kot so bolniška, porodniška, letni dopust in tako dalje, je elementarna pravica.

Spoštovani kolegice in kolegi! Delo dajte ljudem, delo, ne malo delo, ampak še enkrat delo. Pri tem pa seveda čim manj sprenevedanja. Tako kot se žal dogaja tudi s strani nekaterih ministrov iz Vlade, ki dajejo paketne rešitve. Danes povedo, da niso zraven, jutri pa bo v paketu, da pa so bili zraven sicer z majhnim deležem. Majhni lopovi ali veliki lopovi – to očitno nekateri ministri znajo zelo dobro opredeliti. Spodbude gospodarstvu, da bo lahko odpiralo nova delovna mesta, to je tisto pravo, vendar ne na takšen način, s katerim se nihče v tej državi ne strinja. Verjemite, spoštovane kolegice in kolegi, da to vedo vsi, pa če upravljajo ali ne upravljajo z državo, zato bi morali toliko bolj vedeti tudi tisti, ki imate pravico upravljati z državo, da je najboljša socialna politika – politika novih delovnih mest.

Zato minister, tako kot smo vam predlagali – usedite se skupaj s študenti in pridite s študentskim paketom. V Slovenski ljudski stranki vam bomo prisluhnili in vas tudi podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev bo predstavil Franc Jurša.

Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, predsednik. Lep pozdrav ministru in državnemu sekretarki!

Poslanska skupina DeSUS predloga Zakona o malem delu tudi ob ponovnem glasovanju ne bo zavrnila, kljub temu da imamo določene pomisleke. Rešitve sledijo aktualnim razmeram, ki jih povzročajo anomalije študentskega dela.



Sledi se potrebam različnih populacij, ki potrebujejo kratkotrajno delo, da bi jim to zagotavljalo izboljšanje dohodkovnega položaja ter stik s trgom dela, kakor tudi prilagajanju potrebam delodajalcev po večji fleksibilnosti najemanja delovne sile v izjemnih in nepredvidljivih razmerah predvsem v gospodarskem sektorju.

Kar se tiče dveh skupin upravičencev do malega dela, smo v Poslanski skupini naše stranke zadovoljni s predlagano ureditvijo. Izigravanje in zloraba študentskega dela bodo v bodoče vsaj v zakonskih okvirih onemogočeno.

Delovna aktivnost po upokojitvi, kar je tudi že bilo večkrat poudarjeno, pa prinaša veliko pozitivnosti, tako za tiste upokojece, ki želijo še naprej ostati aktivni v skladu z njihovimi zmožnostmi, bodisi za tiste upokojece, ki si morajo zaradi nizke pokojnine poiskati dodaten vir dohodkov, da zmorejo poplačati življenjske stroške ali pa si izboljšati ekonomski standard zaradi želje po dodatnih aktivnosti, ki jih veselijo, pa si jih sicer težko privoščijo. Seveda bo možnost občasnega dela upokojecev dobrodošla tudi za delodajalce, saj bodo s tem dobili priložnost koristiti dolgoletno izkušnost svojih nekdanjih sodelavcev, ki bodo svoje znanje lahko prenašali na mlajše delavce.

Da je malo delo obdavčeno, tako kot je po tem zakonu, je popolnoma logično, saj se iz teh virov pridobijo tudi nekatere pravice, hkrati pa so zbrana sredstva namenjena uresničevanju projektov vseh 3 skupin upravičencev do malega dela. Res pa je, da smo v DeSUS zelo skeptični in zaskrbljeni glede vključevanja brezposelnih oseb med upravičenci do malega dela. Po naši oceni je zelo velika verjetnost, da bo malo delo prineslo negativne posledice za brezposelne, da bodo postali ujetniki malega dela, saj današnja množica brezposelnih kljub postavljenim limitom to nedvomno omogoča. Da bi delodajalci bili zainteresirani za redno zaposlovanje, je zlasti v času gospodarske krize težko pričakovati. Delodajalci še vedno niso dovolj zainteresirani, da bi delovno silo zaposlovali v skladu z veljavno delovnopravno zakonodajo, saj je že v času pred krizo delo na črno odneslo veliko deleža BDP. V grobi oceni lahko govorimo danes od 5 do 9 milijard letno.

V Poslanski skupini smo sicer kljub našim pomislekom pristali na podporo

zakona, saj se na nek način vpeljuje varovalka, ki bo omogočila vsaj zelo pozorno spremljanje in obravnavo učinkov malega dela na problematiko zaposlovanja. Posebej s poudarkom na evalvaciji učinkov malega dela za brezposelno populacijo. S tem bo po naši oceni dana možnost pravočasnega ukrepanja, da se preprečijo resne posledice prekomernega izkoriščanja tega časa in občasne oblike zaposlitve, tudi izkrivljene podobe trga delovne sile ter nenazadnje negativni vpliv na stanje državnih socialnih blagajn. Prepričani smo, da je treba nujno ustrezno in destruktivno urediti vprašanja dela na črno in nadzora nad njim. Tako to področje kot tudi malo delo morata biti odvržena ustreznemu inšpekcijskemu nadzoru, zato kaže tudi to področje kvantativno in kvalitetnejše izboljšati. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Miran Györek.

Prosim.

DR. MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Osnovni namen zakona je vsekakor v prvi vrsti vključitev tovrstnega dela v mehanizem socialnih blagajn, namen zagotavljanja primerljivih pravic iz naslova socialnih zavarovanj. Med drugim je namen zakona tudi zmanjšati možnost zaposlovanja na črno, dejstvo pa je, da igrajo tovrstne oblike dela pomembno vlogo na trgu dela. Predvsem pa je treba izpostaviti vsekakor potrebno zagotavljanje fleksibilnosti in konkurenčnosti na trgu dela. Seveda to ni edina vloga in funkcija malega dela. Če samo pomislimo na akterje, to so v glavnem študentje, brezposelni, upokojeenci in tako naprej. Predvsem pa je treba, kar je najbolj problematično, izpostaviti omejitve. Gre za restriktivni zakon obsega malega dela, ki bi ga posameznik lahko opravil v koledarskem letu in prav to je določba, ki razburja javnost in na kateri se lomijo kopja. Predvsem študente in posredno ne nazadnje tudi njihove družine prizadeva ta predlog zakona, zato v tem pogledu sporne določbe zakona ne zadevajo zgolj dijakov in študentov, ampak tudi mnogo širši del populacije. Žal obstaja utemeljen strah, da se bo kljub temu razcvetelo delo na črno.



Dvomimo, da bo lahko kakšnih 100 delovnih inšpektorjev zmoglo nadzorovati 150 tisoč dijakov in študentov, izvajati nadzor in zagotoviti ustrezno spoštovanje določb zakona. Že preteklost nam to potrjuje. Če samo pomislimo na ogromno število podjetij in redno zaposlenih, posebej če pomislimo kako učinkovito – pod narekovaji – so le ti inšpektorji izvajali nadzor doslej. Ko bodo delodajalci ugotovili, da lahko počasi večino zaposlenih potisnejo v malo delo, ker se jim bo to splačalo, bo to potegnilo za seboj nemalo problemov.

Utemeljene so tudi pripombe Trgovinske zbornice Slovenije, ki so predvsem usmerjene v 4. člen, ki govori o omejitvah pri različnih delodajalcih. Po njihovem to ne ustreza strukturi slovenskega gospodarstva, tudi urne kvote so porazdeljene zelo nesorazmerno in krivično med delodajalce glede na število zaposlenih pri delodajalcih in s tem se z njimi popolnoma strinjamo. Tudi specifičnost storitvenih dejavnosti ni bila upoštevana v predlogu zakona pri porazdelitvi urnih kvot in v Slovenski nacionalni stranki menimo, da predlagatelj ni prav idealno izdelal vsebine tega člena. Vsebina predloga je opravičeno razburila slovensko javnost, vse strukturne in starostne skupine prebivalcev in tudi delodajalce. Zato bi bilo treba vnesti v zakon bistvene popravke. Če želi Vlada s tem zakonom med drugim povečati zaposlovanje za nedoločen čas, povečati socialno varnost, bi morala usmeriti ukrepe v smeri ustreznega načina stimuliranja podjetij, ki zaposlujejo za nedoločen čas, dodatno namensko obdavčiti zaposlovanje za določen čas, kar bi se lahko delodajalcu v celoti povrnilo, če bi istega delavca po izteku delovnega razmerja za določen čas zaposlil za nedoločen čas.

Denar, ki bi se zbral iz takih dodatnih obdavčitev, bi lahko namenili ustvarjanju novih delovnih mest za nedoločen čas in tudi za druge namene kot so študentski domovi, študentska prehrana, in tako naprej. Naštevam samo nekaj možnosti reševanja problema nesprejemljivosti nekaterih vsebinskih določb zakona in vsekakor v Slovenski nacionalni stranki zaradi navedenega predloga zakona v taki obliki ne bomo sprejeli, saj povzroča preveč težav in problemov v nadaljevanju njegovega izvajanja in bomo vsekakor glasovali proti. Zakon bo povzročil nepopravljive posledice

na trgu dela. Povečal bo obseg negotovih oblik. Mladi si bodo bistveno težje našli redno zaposlitev, ki naj bi jim zagotavljala ekonomsko in socialno varnost. Tukaj se z mnenjem Državnega sveta popolnoma strinjamo.

Omenil bi tudi premalo premišljeno analizirano strukturo študentov in dijakov, kajti zavedajmo se, da bodo ta zakon in te omejitve pomenile katastrofalne posledice za mlade, predvsem za študente s podeželja, iz oddaljenih krajev, ki stanujejo, živijo izven univerzitetnih središč in imajo, zaradi tega tudi občutno višje stroške študija. To prizadeva tudi njihove družine, kar v nadaljevanju pomeni tudi nemalo socialnih problemov prizadetih družin.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Prosim, da zaključite.

MIRAN GYÖREK: Ja, hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Ljubo Germič.

Prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavko, predstavnik Državnega sveta!

Pred nekaj dnevi je Državni svet izglasoval veto o Zakonu o malem delu in nam podal ponovno priložnost za premislek o rešitvah, ki jih zakon prinaša. Tako zakon ureja in omogoča izvajanje občasnih in priložnostnih oblik dela, vendar pa je hkrati jasno zakonsko reguliran.

Cilj zakona je zmanjšati delo na črno in ga vsaj v enem delu postaviti v okvir malega dela. Malo delo ni oblika rednega delovnega razmerja in zato malemu delavcu ne more omogočati pravic, ki izhajajo iz rednega delovnega razmerja, ki jih ureja Zakon o delovnih razmerjih. Zakon dovoljuje opravljanje malega dela študento,, upokojencem in brezposelnim osebam in jim omogoča enakopravno pridobivanje dodatnega zaslužka. Pomembna novost je plačevanje prispevkov od malega dela za zdravstveno in pokojninsko blagajno. Zakonodajalec je tako sledil rešitvi, da vsako delo šteje. V LDS to močno podpiramo, saj obe blagajni temeljita na solidarnostnem principu in jo moramo zato



financirati iz vseh oblik dela. Malo delo bo s prispevki obremenjeno bolj kot doslej študentsko delo, še vedno pa bo to najcenejša oblika dela, ki bo omogočala legalne občasne zaposlitve. Delo, ki ga opravijo študenti in dijaki, predstavlja le 4 % vseh opravljenih delovnih ur, vendar pa v deležu zaposlovanja oseb do 30 let predstavlja kar 15 % delovno aktivne populacije. Študentska populacije tako ni nelojalna konkurenca samo kolegom diplomantom, ampak tudi nižje izobraženi mlajši delovni sili, saj je njihove delo še vedno dražje, kot pa ga lahko opravi študent.

Za določeno spodnjo urno postavko malega dela se zato rešuje ta težava, prav tako pa bomo s tem zaščitili malega delavca in preprečili nelojalno konkurenco na trgu dela. Ena bistvenih novosti zakona je določitev mesečnih in letnih kvot za malo delo. Kvote so določene za delojemalce in za delodajalce. Na ta način se bo malo delo ohranjalo v okviru občasnih zaposlitev, ne bo pa več mogoče, da bi delovni proces slonel samo na tej obliki dela. S tem bomo pripomogli k odpiranju novih delovnih mest. Zakonodajalec je pri tem tudi upošteval, da so skupine, ki bodo lahko opravljale malo delo, v različnih situacijah, zato je za študente določena letna kvota ur, za drugi 2 skupini pa mesečna. Študenti bodo lahko tako glede na svoje študijske obveznosti, ki so njihova primarna obveznost, razporejali delo preko celega leta. Še vedno pa bodo lahko delali, bodisi da si želijo izboljšati socialni status, si omogočiti študij, ali nabrati delovne izkušnje. Delovne izkušnje bodo po novem zabeležene v centralni evidenci, prav tako pa se bo malo delo štelo v pokojninsko dobo, kar je pri podaljševanju upokojitvene starosti dobrodošla novost.

V LDS smo ves čas poudarjali, da omejitev malega dela ne sme ogroziti odločitve za študij mladih in socialno šibkejših družin, zato nas veseli, da smo izboljšanje socialnega statusa študentov v veliki meri rešili z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki velja od avgusta letos in ki na novo ureja državne štipendije. Sistem državnih štipendij naj bi stopil v veljavo pred uveljavitvijo Zakona o malem delu. Določitev kvot za obe strani – delodajalsko in delojemalsko – bo imela še drug pozitiven rezultat. Upokojenci in brezposelni bodo imeli mesečne kvote, kar pa bo preprečilo tako imenovano ujetost v malo delo, predvsem pri brezposelnih

osebah, saj bo to delo predstavljalo le možnost dodatnega zaslužka. To je razlika v primerjavi z rešitvami v drugih državah na področju podobnih oblik dela. Vse 3 skupine imajo zagotovljeno socialno varnost, njihov status se jim ne bo spremenil ne glede na dodatni zaslužek iz malega dela. Tako primarna skrb brezposelnih še vedno ostaja iskanje redne zaposlitve.

Zakon vzpostavlja rizični sklad za poplačilo delavcev, če delodajalec ne poravnava svojih obveznosti. Še naprej se ohranja financiranje študentske organizacije kot avtonomne organizacije, financirani bodo projekti namenjeni mladini, brezposelnim in upokojencem. Na ta način se vzpostavlja tudi večja medgeneracijska solidarnost, saj bodo na primer upokojenci plačevali za študentske domove ter štipendije. Nov zakon prinaša na področju občasne zaposlitve večjo preglednost, vse evidence se bodo vodile v enotnem informacijskem sistemu, zato bo morebitne zlorabe lažje odkriti. Globe za kršitve so visoke, možna je tudi prepoved opravljanja malega dela za posameznika za 1 leto, za delodajalce pa za 2 leti. Nad evalvacijo zakona bo bdela komisija za spremljanje izvajanja zakona in bo poskrbela za izboljšanje zakona. Letno poročilo o izvrševanju in učinkih Zakona o malem delu pa bosta obravnavala še Ekonomsko-socialni svet in Svet Vlade RS za študentska vprašanja. Vsi udeleženi bodo lahko povedali svoje pomisleke in dali predloge za morebitne potrebne spremembe. Zaradi vsega navedenega bomo v Poslanskem klubu LDS predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanke skupine
Nepovezanih poslancev bo predstavil mag.
Franc Žnidaršič.

Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani gospod predsednik parlamenta, spoštovani minister s sodelavko, spoštovani predstavnik Državnega sveta, kolegice in kolegi!

Zakon o malem delu je poizkus Ministrstva za delo, da uredi dosedanje študentsko delo in odpravi anomalije, ki so se v letih stihijskega razvoja tega področja nabrale. Ta zakon naj bi omogočil



predvsem to, da bi študij postal prioriteta študentov, ne pa študentsko delo, ki za nekatere traja tudi desetletje. Zato bo Vlada poskrbela za več štipendij in poskušala omejiti nesorazmerno visok odstotek sredstev, ki so se nabirala iz študentskega dela v okviru študentskih organizacij, ki so marsikdaj živele bogato življenje na račun študentov, ki so delali za majhen denar. Prav tako je bilo treba do neke mere omejiti visoke provizije študentskih servisov, katerih lastniki tega področja so postali bogataši. Mislimo, da je težava v tem, da je študentska organizacija reagirala nesorazmerno, destruktivno, ne z iskanjem takšnih rešitev, ki bi bile sprejemljive za obe strani, ampak z zahtevo, da ostane vse tako, kot je bilo do zdaj, kar pa je za večino verjetno v tej dvorani nesprejemljivo.

Argumenti Državnega sveta ne zdržijo kritike v tistem delu, ki govori o tem, kakšne pravice naj bi zagotavljalo malo delo, mislim na tiste, ki so stvar zaposlitve za nedoločen čas v gospodarstvu ali kje drugje. To so argumenti, ki ne zdržijo kritike, tudi študentsko delo nikoli ni dajalo takšnih pravic, zato jih pri rešitvah malega dela ni mogoče očitati.

Slabost tega zakona je predvsem v tem, da ni bilo doseženo soglasje s tistimi, ki jih zadeva. Ta zakon zadeva več 10 tisoč študentov, ki vidijo v tem zakonu zmanjšan obseg tega dela na eni strani, na drugi strani pa mislijo, da se krati njihova pravica do študija, ampak sam sem prepričan, da ni tako.

Gotovo je mogoče verjeti tudi v dejstvo, da bo zakon, če se izkaže za slabega, mogoče vedno znova ustrezno popraviti. Že zdaj pozivam Vlado, da če opazi v času pred uveljavitvijo ali takoj po njej, da gre za rešitve, ki utegnejo škodovati dobremu namenu, da to stori, če ne bomo to poskušali storiti poslanci sami. Glede na vse to moram povedati, da naša poslanska skupina ne bo enotno glasovala, bo pa večinsko podprla zakon. Bolje je, da dosežemo določen premik na tem področju, kakor da se stvar popolnoma ustavi v upanju, da tisti, ki nasprotujejo, ne bodo zapravili 4 milijone za referendum, ampak bodo usmerili vse svoje sile v dogovarjanje s predstavniki Vlade. Vse to z namenom, da se tisto, kar je mogoče pri tem še odprtega, popravi in naredi tako, da bomo vsi zadovoljni in da bo stvar tekla v najboljšem smislu za tiste, ki naj prej doštudirajo in iščejo zaposlitev, za starejše,

ki naj tukaj najdejo neko dodatno možnost za izboljšanje svojega materialnega položaja in za brezposelne, ki včasih z rokami v žepih čakajo na zaposlitev, pa je ne dobijo. To je ena izmed možnosti, da ostajajo v delu, da ohranjajo kondicijo svojega znanja in pripravljenost delati. Zaradi tega je takšna odločitev naše poslanske skupine. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Dejan Levanič.

Prosim.

DEJAN LEVANIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani minister, spoštovani predstavnik Državnega sveta, kolegice in kolegi!

Danes že 4. predstavljamo stališče glede Zakona o malem delu zraven vseh usklajevanj, ki smo jih v preteklosti imeli. Ampak vedno znova imam občutek, da se ne poslušamo in zgolj ugibamo, da bo Zakon o malem delu škodil študentom, brezposelnim in tako naprej. Čeprav se vsi zavedamo, predvsem v tej dvorani, da je današnje stanje slabo in da ga je treba popraviti, to stanje ščitimo in zvrčamo spremembe na bolje. Nekateri boste dejali, da saj smo za spremembe, ampak te spremembe, ki nam jih dajete na mizo, so slabe. Ampak ali so res slabe? Ali je lahko karkoli slabše, kot obstoječe stanje, ki ga imamo danes? Na to vprašanje nas večina odgovori, da ne, tudi v razpravah, ki smo jih imeli. Pa kljub temu so ob Zakonu o malem delu prisotni zadržki, ki pa niso podprti z argumenti.

Še enkrat, z Zakonom o malem delu študenti in dijaki samo pridobijo. Pridobijo socialno varnost, ki je zdaj niso imeli, pridobijo veliko več štipendij, kar izpolnjuje pogoj, da naj študent več čas nameni študiju in ne delu ob študiju. Tudi brezposelni s tem zakonom ničesar ne izgubijo, ampak se jim povečajo možnosti za občasno in začasno delo, pri tem pa ne izgubijo pravic, ki so si jih pridobili s statusom brezposelne osebe.

Nasprotniki zakona primerjajo Zakon o malem delu z nemškim zakonom, ki pa sploh ni primerljiv. Strašijo ljudi, da bodo študentje na slabšem, brezposelni pa bodo ostali v začaranem krogu brez zaposlitve za nedoločen čas. Manipulirajo z besedami kot so malo delo – veliko sranje,



revni študentje, brezposelni bodo brezposelni in tako naprej. To niso več samo ugibanja, kaj naj bi ta zakon prinesel, ker si vsak seveda tolmači rešitve v zakonu po svoje. To vse stremi k cilju, da se zavede javnost in da se ščiti interese tistih, ki na podlagi zdaj urejenega študentskega dela veliko zaslužijo, za pravice študentov pa jim je malo mar.

Na vprašanje ali je današnji sistem treba spremeniti, smo vsi odgovorili pritrdilno. Tudi na vprašanje ali želi kdo v tej dvorani škoditi komurkoli od teh skupin, ki jih zajema Zakon o malem delu, smo odgovorili, da ne. Kot manipulirajo nasprotniki zakona, bi lahko tisti, ki zagovarjamo ta zakon, trdili, da so, se pravi nasprotniki proti temu, da brezposelni dobijo delo, proti socialni varnosti za študente in da jim je vseč, da za njihovo delo najbolj zaslužijo posredniki, da podpirajo nekontrolirano trošenje študentskega denarja za kaviar, jadrnice, nepremičnine, visoke sejnine, plače in status študentskih funkcionarjev, ki je pri nekaterih presegal že več kot 10 let. Se nam to zdi normalno? Jaz mislim, da ne. Tisti, ki ste proti zakonu in ki boste danes glasovali proti, se prosim ne razglašajte kot zagovorniki pravic študentov in brezposelnih, ker to niste. Ne se razglašati, da ste zagovorniki sprememb, ker ko jih imate na mizi, vam zmanjka poguma, da jih sprejmete. Moram reči, da mi gre iskreno na bruhanje, ko vem, da veste, kaj se dogaja v zdajšnjem sistemu, ampak vam je malo mar, ne želite spremeniti zadev na bolje, ker to očitno ni prioriteta. Dobro veste, da obstajajo mreže nekaj posameznikov, ki s študenti manipulirajo in jih izkoriščajo. Zdaj imamo priložnost pri sprejemanju Zakona o malem delu, da temu naredimo konec.

Slovenska demokratska stranka vedno vsem v javnosti očita, da se v ozadju podpirajo razni lobiji. V tem primeru padete na lastnem izpitu, ker počnete točno to – ko smo pri besedah, ste glavni, ste v ospredju, ko pridemo do dejanj, pa vas zmanjka, vas ni več. Ne nazadnje z Zakonom o malem delu izgubijo samo študentski servisi in študentske organizacije. Ali smo zagovorniki njihovih interesov? Ne bi se čudil, saj sem tudi sam dobil namig, da naj ne bom v dvorani, ko bo potekalo glasovanje, ker bo drugače padalo po meni. Kam pa smo prišli? Žalostno, res žalostno.

Socialni demokrati bomo Zakon o malem delu podprli, ker zagovarjamo pravice tistih, ki želijo delati in ki že delajo, ker želimo spremeniti pokvarjen sistem in ker mislimo resno, ko govorimo o zaposlovanju mladih. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Ste želeli proceduralno, gospod Tanko?

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik!

Dovolite, da stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke povejo poslanci ali pa predstavniki Slovenske demokratske stranke. Tu ni treba nobenega poučevanja nikogar iz Poslanske skupine Socialnih demokratov in groziti tistim, ki razmišljajo drugače in delajo drugače. Naj naredijo red tam, kjer je treba, naj razpravljajo o tihih družbah, naj odprejo razpravo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Kolega Tanko, prosim proceduralni predlog. Ni možnosti razprave o poslanskem stališču, kakršnokoli je že bilo predstavljeno. Ne bom ga komentiral, vendar prosim, da ne razpravljate v okviru proceduralnega predloga in polemizirate o stališču Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

JOŽE TANKO: Spoštovani predsednik, na kaj drugega pa se naj s proceduralnim predlogom odzovem kot na tisto, kar je povedal predstavnik Socialnih demokratov v svojem stališču in govoril o naših stališčih. Kako si pa vi predstavljate, da lahko jaz to drugače argumentiram, to njihovo stališče, ki ga je bilo polovico posvečenega stališču Slovenske demokratske stranke? Mislim, da je nekorektno, da tistega, ki to govori in počne, niste prekinili pri tej razpravi, ker ni šlo za politično ampak za vsebinsko razpravo. Predlagam vam, spoštovani predsednik, da pustite tudi tistim, ki na drugi strani opozorijo na način dela, na način podajanja svojih stališč, da povemo tudi mi na svoj način to, kar si predstavljamo. Nedopustno je, da kadarkoli vodi katerikoli predsedujoči sejo Državnega zbora ali pa delovnega telesa, da se vedno vtika v razprave, v stališča, ki jih imajo poslanske



skupine na drugi strani. Vsi drugi lahko mirno govorijo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: ... predlagam, da poslance Poslanske skupine Socialnih demokratov...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Povedali ste svoje...

JOŽE TANKO: ... opozorite in jim takrat tudi vzamite besedo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Protestirali ste v zvezi s tem in moral vam bom odvzeti besedo...

JOŽE TANKO: ... če govorijo o naših stališčih in tako naprej.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... ker zlorabljate proceduralni predlog. Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavila Alenka Jeraj.

Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

V Poslanski skupini SDS Zakona o malem delu ne bomo podprli. Zavedamo se sicer, da je to področje treba urediti, vendar je inštitut malega dela že zdaj v zakonodaji in če ga ljudje in institucije ter delodajalci ne koristimo, bi se bilo treba vprašati, zakaj je temu tako. Ali so pravila nedorečena, preveč zakomplicirana, premalo jasna ali je preveč obdavčeno? Pravo vprašanje bi bilo, zakaj ni zaživel in kaj lahko izboljšamo.

Glavni očitke z naše strani zakonu je, da pod istim okriljem združuje 3 različne skupine z različnimi potrebami in značilnostmi – že omenjene upokoјence, študente in brezposelne. Pogosto slišimo, da je študentskega dela preveč, da odžirajo zaposlitve, da bi bilo lahko, če bi bilo manj študentskega dela, več zaposlenih. Vse to drži in s tem nimamo težav, tudi ne s tem, da se poostri nadzor, da se tudi takšno delo dodatno obdavči in da se ga upošteva v pokojninsko dobo. V času naše vlade je bilo v tej smeri narejenih kar nekaj korakov, kar je prineslo tudi zmanjšanje števila izdanih napotnic, večji nadzor in nižje zaslужke za koncesionarje oziroma študentske servise in posredovalnice dela. V tej smeri bi morali

nadaljevati in ne na glavo postavljati celotnega sistema, ob tem, da ne vemo kaj natančno bo prinesel in ministrstvo se tolaži s tem, da če bodo problemi, bomo pa zakon spremenili. Avstrija in Nemčija sta ga že nekajkrat dopolnjevali in spreminjali, pa še vedno ni dober. Slabe rešitve, ki jih vpelješ, potem težko popraviš, poti nazaj pa seveda ni.

Že po sedanji ureditvi bi lahko začasno ali občasno delo upoštevali v pokojninsko dobo, to bi lahko uredili s pokojninsko reformo oziroma v pokojninski zakonodaji, ki jo ravnokar sprejemamo. Tu pa ministrstvo po eni strani želi podaljševati delovno dobo, ko pa smo predlagali izjemo, ki bi prinesla ohranitev domačih in umetnostnih obrti, pa so bili proti našemu predlogu. Upokoјenci imajo že zdaj možnost delati po podjemnih pogodbah, za brezposelne bi to lahko uredili v Zakonu o urejanju trga dela. Omejevanje študentskega dela, brez tega, da uredimo tudi druga področja, drugo zakonodajo, je velik problem. Zakon je povezan z Zakonom o štipendiranju, ki bo prav tako deležen velikih sprememb, vendar takšen kot je, sicer je še v razpravi, ne bo izpolnil obljub ministrstva. Zakon je v usklajevanju v parlamentu, v postopku ga še ni, čeprav je bil v normativnem programu Vlade predviden že za leto 2010 in bi moral začeti veljati s 1. 1. 2011. Samo na obljube Vlade, da bo štipendij več in kaj vse se bo zgodilo, se je precej težko zanesti in v opoziciji Vladi ne verjamemo, dokler dobrih rešitev tudi ne vidimo. Zlorabe pri opravljanju študentskega dela bi se lahko odpravile z večjim nadzorom, predvsem pa s poenoteno evidenco vpisa, preprečevanjem navideznih vpisov in tudi poostritvijo pogojev za pridobitev statusa. Več štipendij bi lahko dosegli tudi z drugačnim načinom delitve koncesijske dajatve, kar bi bilo dobrodošlo za odpravljanje anomalij in neupravičenega koriščenja denarja s strani študentskih organizacij, čeprav ne želim posploševati, ker vsi ne delajo slabo, vendar, smo spet pri nadzoru, ki je očitno slab. Ampak to je sprememba, ki je možna tudi že v veljavni zakonodaji, možno je tudi plačevanje prispevkov, vendar pa je treba to narediti postopoma, ne pa pretiravati in s 14 % obremenitve preiti na 32 % oziroma jo povečati za več kot 100 %. Lahko bi uvedli tudi večje obdavčenje dohodkov nad določenim zneskom, saj bo pretirano omejevanje verjetno spet povzročilo



posojanje napotnic, izplačevanje na druge in posluževanje drugih metod – potne stroške ali kaj drugega kar je manj obdavčeno.

Zakon prinaša tudi nove obveznosti, dodatno administracijo ustanavljanja skladov, komisij, delovnih skupin, ki kar nekaj stanejo, tudi nov informacijski sistem. Ne bi želela omenjati kakšnega drugega razpisa, ko smo uvedli nov sistem, ki ne funkcionira. Ne samo to, da bomo temu namenili 2 milijona evrov, potem bomo še na letni ravni morali temu namenjati do 600 tisoč evrov. Potrebni bodo tudi strokovnjaki, ki bodo svetovali in podobno. To se bo sicer financiralo iz malega dela, če bo res toliko malega dela in prihodkov, kajti ministrstvo je finančne kalkulacije delalo za leto 2008, ki je bilo izjemno v vseh pogledih in zato so tudi takšni prihodki iz teh naslovov.

Država mora ustvarjati pogoje za normalno delo, za razvoj gospodarstva. Z ukrepi in zakoni, ki jih ta vlada pripravlja, pa vsakič samo bolj obremenjuje delodajalce, ob tem, da ves čas govorijo o potrebi po razbremenitvi. V Poslanski skupini zakona ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na odločanje o navedenem zakonu. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Ob tem vas želim opozoriti, da mora pri ponovnem odločanju skladno z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije za sprejem navedenega zakona glasovati večina poslancev Državnega zbora, to je 46 ali več.

Obrazložitev glasu najprej v imenu poslanskih skupin. Želi katera od poslanskih skupin obrazložiti svoj glas? (Ne želi.) Obrazložitev glasu v svojem imenu. Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu v svojem imenu, Matevž Frangež.

Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane in spoštovani!

Ko je postalo jasno, da bo ta Vlada reformirala področje študentskega dela, sem upal, da je to lahko priložnost, da Vlada v partnerstvu s študenti to področje

razume kot skupno priložnost, da v tej državi napovemo vojno delu na črno in da z ustvarjanjem systemskega, legalnega okvira dela velik del tega dela na črno prelijemo v legalne oblike dela. To ni pomembno samo zaradi tega, da odpravimo neloyalno konkurenco na trgu, ampak tudi zato, da v naše socialne blagajne, blagajne, ki zagotavljajo socialno varnost državljanov in državljanov v tej državi, pridobimo nove vire in okrepiamo varnost tistih, ki pravic iz naslova socialne varnosti doslej niso imeli. Med njimi so tudi študentje, ki delajo, tudi brezposelni, ki danes v težnji za majhen zaslužek delajo na črno in tudi mnogi upokojeanci, ki tudi danes nimajo nobene alternative, kot je delo na črno. Vse te skupine ljudi danes v Sloveniji delajo.

Sprejemamo Zakon o malem delu in omogočamo okvir, da bodo lahko delali legalno in del svojih koristi odvajali kot plačilo za prispevke socialnim blagajnam, zato da bodo imeli ustrezno socialno zavarovanje. V Sloveniji imamo med 17 in 26 % dela na črno. Prepričan sem, da bi se študentske organizacije in Vlada morale bolj potruditi, zato da najdejo tukaj soglasje, kako čim večji delež tega izpada, dela na črno prelijejo v legalne oblike dela. Tudi jaz sem bil v zadnjih dneh deležen prijateljskih nasvetov, naj se vzdržim tega glasovanja, ker bo sicer padalo po meni in po kolegu Levaniču. Jaz bom ostal zvest dosedanjim odločitvam in glasoval za potrditev Zakona o malem delu.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu, dr. Luka Juri.

Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Zakon o malem delu bi bil priložnost za odlično reformo. V tem zakonodajnem procesu smo dobili dobro osnovo za nadgradnjo. Stanje, v katerem se nahajamo, je slabo, in to priznavajo vsi – od študentov, do sindikatov, do ministrstva. Zato smo se lotili pogumne spremembe, ki je v konceptu zelo dobra, po mojem mnenju je pa šolski primer, šolski zato, ker se moramo od njega učiti za naprej, kako pretirana togost in nesprejemanje življenjskih rešitev lahko pripeljeta dober konceptualni predlog na mejo tega, ali bo sprejet ali ne. Ne upam si napovedati, kakšen bo rezultat, vsekakor bo številka



zelo blizu meje in odgovornost za to nosi tudi ministrstvo, ki ni sprejelo določenih smiselnih rešitev, s katerim bi lahko razširilo krog konsenza in podpore. Ne glede na to mislim, da je to pomemben korak naprej in upam, da bo ta korak naprej nadgrajen, še preden bo stopil v veljavo, zaradi tega bom zakon podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu,
Janez Ribič.

Prosim. (Ne bo.)

Obrazložitev glasu v svojem imenu,
Vito Rožej.

Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Nihče, z redkimi izjemami v tej dvorani, ne misli, da je zdajšnji sistem ureditve študentskega dela idealen. Vsi, spet z redkimi izjemami, se verjetno strinjamo, da dialog z zainteresiranimi ni potekal tako, kot bi si želeli in si ne mislimo, da je krivda za to na strani ministrstva. Moram reči, da je ministrstvo na tej strani delovalo korektno in obžalujem, da ostali zainteresirani partnerji niso.

Pri vetu Državnega sveta smo zdaj, ne toliko zaradi kompleksnosti tematike, ampak predvsem zaradi kompleksnosti odnosov, med vpletenimi. Za vsebino zakona bi se verjetno lažje našlo soglasje, kot pa se najde energija za ureditev obojestranskih odnosov vpletenih. Tukaj govorim seveda o spoštovanju tako ene kot druge strani, potrebni pa sta obe spoštovanji. Imel sem in imam še vedno pomisleke s samo vsebino zakona, v situaciji, ko pa se zna dežurnim sklicevalcem referendumov pridružiti še kvalificirana večina oziroma število volilk in volilcev, pa se mi zdi še manj smiselno vztrajati pri dosedanem načinu reševanja te tematike. Vem, da odločitev o tem, ali iti na referendum ali en, ni moja, ampak mislim, da pri celotnem številu odločitev v koaliciji pri katerih sem soudeležen, si bom tukaj vzel kakšno besedo več.

Jaz zakona ne bom podprl in ne vem ali bo to moje glasovanje prošnja oziroma zahteva za to, da ponavljamo letnik. Ali bomo to storili z istim študijskim programom ali s kakšnim drugim pa bo pokazalo glasovanje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Je še želja po obrazložitvi glasu?
(Da.) Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu ima Franc
Pukšič.

Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa predsednik.
Kolegice in kolegi!

V 49. členu tega zakona piše uveljavitev in začetek uporabe. Začetek uporabe piše 1. januar 2012. Če bi bil danes ta zakon sprejet, se napoveduje referendum in v veliki verjetnosti referendum bo. Enega že imamo. Kaj se nam napoveduje v naslednjem času? napoveduje se labirint referendumov. Če se to zgodi, potem verjetno niti 1. januarja 2012 ne bo pripravljen novi zakon oziroma ne bo začel veljati, če se zgodi na referendumu, da bo zakon padel. Minister, tako kot smo že v Slovenski ljudski stranki ves čas opozarjali, pa tudi danes smo vam povedali, da vas prosimo in dajemo predlog, da greste v tako imenovani študentski paket. Kaj vam manjka? Zakon o štipendijah imate oziroma te dni se zaključuje javna razprava. Zakaj ne bi tega zakona o štipendijah pripeljali do neke točke in takrat se bo videlo, koliko novih štipendij prinaša Zakon o malem delu. Pa ne biti bolj pametni ali pa bolj papeški od papeža. Nekateri bistveno več veste o študentskem delu, sicer če bi bilo 2 leti nazaj, potem bi drugače govorili kot pa študentje. Vendarle je treba koga kdaj še poslušati. Pa dajte se v tej politiki navaditi, da je treba tudi socialne partnerje oziroma tiste, katerim je zakon namenjen, kdaj pa kdaj poslušati, tudi opozicijo. Poslušajte nas, naredite paket in v Slovenski ljudski stranki vas bomo podprli. Tudi sam sem absolutno za, nisem pa za takšne solo akcije, ki nobenemu ničesar ne prinašajo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Prosim vas, da ne dajete več nasvetov ministru, da česa ne predlagate ministru, ker minister še ne more odgovarjati. Prosim vas, da predvsem in samo obrazložite svoj glas in kako boste glasovali.

Obrazložitev glasu Ivan Grill.

Prosim.



IVAN GRILL: Hvala lepa.

Gospod predsednik, res je, da minister ne more odgovarjati, lahko pa poslušaj, tako da mu bo lahko tudi marsikaj v korist.

Glasoval bom proti temu zakonu, in to z veliko lahkoto, kajti argumenti, ki so v prid temu, da se ta zakon zavrne, so jasni in pa tudi utemeljeni. Zakon, ki nima podpore, predvsem s strani tistih, ki se jih najbolj tiče, to je s strani študentov, upokoencev in sindikatov, zagotovo ni tista prava rešitev, ki naj bi jo zakon seveda tudi zasledoval. Strinjam se s tem, da bi bilo treba omejiti in preprečiti delo na črno, ampak so tisti, ki delajo na črno, predvsem študentje, kot se skuša to stvar prikazati. Skoraj 10 milijard je vsako leto doseženega skozi sivo ekonomijo, ampak za to je treba vzpostaviti neke druge mehanizme. Zakaj se ne naredi boljšega nadzora nad sivo ekonomijo, zakaj se ne sankcionira tistih, ki to omogočajo, ki to zlorablajo? Ne pa pod pretvezo takšnih argumentov sprejeti tak zakon, ki tega v celoti ne rešuje.

Prepričan sem, da v primeru, da ta zakon danes pade, so notri neke rešitve, ki so lahko odlično izhodišče za naprej. Ampak naj tu sodelujejo vsi tisti, ki se jih ta zakon najbolj tiče. Mislim, da imajo mladi študentje oziroma tisti, ki se jih najbolj tiče, veliko idej, predlogov, pa tudi vsi ostali. Ta priložnost se bo na ta način najlažje ponovno tudi uporabila. Upam, da bo dovolj modrosti, pa ne na podlagi tega, da bi imeli kakršnekoli pritiske, vsaj v Slovenski demokratični stranki ne, ampak na podlagi argumentov, da ta zakon danes zavrnamo. Glasoval bom proti zakonu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu Miran Györek.
Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Kot sem omenil že v stališču Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke, tudi jaz osebno želim ponoviti, da bom glasoval proti sprejetju tega zakona. Zakaj? Utemeljil sem stališče, zdaj bom pa povedal še svoja lastna razmišljanja.

Ta predlog zakona predstavlja enega najbolj nesmiselnih in nepotrebnih zakonov v zadnjih 2 letih, odkar sem poslanec. Čemu sprejemamo zakone, ko je že evidentno vnaprej, da z njim ne bo

zadovoljen skoraj nihče, razen če izvezem gospoda ministra? Nasprotujejo delodajalci, nasprotujejo tisti, ki jih najbolj zadeva, to so študentje, dijaki. Prosim vas, pogledajte si dopise in pisma Trgovinske zbornice in še nekaterih virov, od koder so prišle pripombe, skratka nezadovoljstvo je na celi črti. Malce so zadržani upokoenci, ki vidijo tukaj nek izhod v sili. Brezposelne osebe se niti ne zavedajo, kako bodo s tem zakonom na koncu zlorabljene. Izvirni greh pa je dejansko samo v enem, to je v pomanjkljivem nadzoru dosedanjega zakona o študentskem delu. Zaradi tega, ker so tam bile nedoslednosti in pomanjkljivosti pri nadzoru, zdaj vsepovprek sprejemamo en zakon, katerega posledice dejansko niso analizirane, vsaj nam niso bile predstavljene, ampak se nam slika tukaj neka idealna slika, kako bo pa zdaj problem dela na črno rešen. Ravno nasprotno. Delodajalci in še marsikdo bo zlorabljal ta nov zakon in prišlo bo do še večjih nezadovoljstev.

Če se zopet vrnem na študente in dijake, kot sem v stališču že enkrat omenil, sploh niste razdelali strukture študentov in dijakov. Ni vseeno, če nekdo stanuje v univerzitetnem središču in koristi to malo delo kot nek dopolnilni zaslužek, ampak nekomu, ki je iz okolice Ljubljane ali iz oddaljenih krajev, pa dejansko to pomeni, ne samo njemu, tudi njegovi družini, preživetje. Tega niste upoštevali v zakonu in bom glasoval... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu Marijan Pojbič.
Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsednik.

Najprej moram povedati, da je v tej državi socialni dialog mrtev. To govorijo sindikati, študentje in vsi tisti, ki so v socialnem svetu. Ali si kdo v naši državi želi delo, ki ne prinaša denarnega nadomestila v času bolezni, povrnjenih stroškov prevoza, plačane malice, plačanega dopusta, odpovednega roka, dodatka na delovno dobo, odpravnine, denarnega nadomestila v času nege otroka, denarnega nadomestila za starševstvo ob rojstvu otroka, poštene pokojnine, dostojnega plačila, pravice do 30 minutnega odmora, pravice do stavke in še bi lahko našteval? V



Slovenski demokratski stranki si takega zakona oziroma takega malega dela zagotovo ne želimo. Prav tako sem prepričan, da ni enega zaposlenega v tej državi, ki bi si želel delati takšno delo, kot je to malo delo, če upošteva vse to, česar to malo delo ne prinaša. Imamo že dovolj delavcev, ki izjemno, izjemno težko živijo, po 6 mesecev ne dobijo plače in tako dalje. Mi hočemo tem delavcem dati v zameno to malo delo, ki vsega tega, kar sem zdaj povedal, ne prinaša. Takšnega malega dela si ne želimo in prepričan sem, da si noben državljani in državljanka tega ne želi, zato bom ostro nasprotoval temu zakonu.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:

Hvala lepa.

Zaključujemo obrazložitev glasu.

Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Glasovanje teče.

Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 28.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 33. izredno sejo zbora. Poslanke in poslance obveščam, da bo zbor čez 10 minut nadaljeval delo z 22. sejo, in sicer ob 11.25.

Seja se je končala 16. novembra 2010 ob 11.15.



INDEKS GOVORNIKOV

Č	
ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA	7
F	
FRANGEŽ, MATEVŽ	16
G	
GANTAR, DR. PAVEL	8
GERMIČ, LJUBO	11
GRILL, IVAN	18
GYÖREK, MIRAN	10, 11, 18
J	
JERAJ, ALENKA	15
JURI, DR. LUKA	16
JURŠA, FRANC	9
L	
LEVANIČ, DEJAN	13
P	
POJBIČ, MARIJAN	18
PUKŠIČ, FRANC	9, 17
R	
ROŽEJ, VITO	17
S	
SVETLIK, DR. IVAN	7
T	
TANKO, JOŽE	14, 15
Z	
ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA	8
Ž	
ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC	12
ŽURA, DRAGO	5, 6, 7